

ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC SƯ PHẠM

LÊ THỊ BÍCH HẢO

QUẢN LÝ HOẠT ĐỘNG DẠY HỌC
MÔN NGỮ VĂN THEO CHƯƠNG TRÌNH GIÁO DỤC
PHỔ THÔNG MỚI Ở CÁC TRƯỜNG TRUNG HỌC
CƠ SỞ HUYỆN ĐIỆN BIÊN, TỈNH ĐIỆN BIÊN

LUẬN VĂN THẠC SĨ KHOA HỌC GIÁO DỤC

THÁI NGUYÊN - 2019

**ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC SƯ PHẠM**

LÊ THỊ BÍCH HẢO

**QUẢN LÝ HOẠT ĐỘNG DẠY HỌC
MÔN NGỮ VĂN THEO CHƯƠNG TRÌNH GIÁO DỤC
PHỔ THÔNG MỚI Ở CÁC TRƯỜNG TRUNG HỌC
CƠ SỞ HUYỆN ĐIỆN BIÊN, TỈNH ĐIỆN BIÊN**

Ngành: Quản lí giáo dục

Mã số: 8.14.01.14

LUẬN VĂN THẠC SĨ KHOA HỌC GIÁO DỤC

Người hướng dẫn khoa học: PGS.TS. PHÙNG THỊ HẰNG

THÁI NGUYÊN - 2019

LỜI CAM ĐOAN

Tôi xin cam đoan bản luận văn đề ***“Quản lý hoạt động dạy học môn Ngữ văn theo chương trình giáo dục phổ thông mới ở các trường THCS huyện Điện Biên, tỉnh Điện Biên”*** là công trình nghiên cứu của riêng tôi và chưa được công bố ở bất kì công trình nào.

Tôi xin hoàn toàn chịu trách nhiệm về bản luận văn này

Điện Biên, ngày 18 tháng 03 năm 2019

Tác giả luận văn

Lê Thị Bích Hảo

LỜI CẢM ƠN

Trong quá trình học tập, nghiên cứu, khảo sát và triển khai đề tài: ***“Quản lý hoạt động dạy học môn Ngữ văn theo chương trình giáo dục phổ thông mới ở các trường THCS huyện Điện Biên, tỉnh Điện Biên”*** tác giả đã nhận được sự động viên, khuyến khích và tạo điều kiện giúp đỡ nhiệt tình của các cấp lãnh đạo, của các thầy giáo, cô giáo, anh chị em, bạn bè đồng nghiệp và gia đình.

Với tình cảm chân thành tác giả xin bày tỏ lòng biết ơn sâu sắc tới các thầy giáo, cô giáo Khoa Tâm lí Giáo dục, Phòng Đào tạo bộ phận sau đại học của trường Đại học sư phạm Thái Nguyên đã nhiệt tình giảng dạy và tư vấn giúp đỡ tác giả trong quá trình học tập và nghiên cứu thực hiện luận văn.

Tác giả bày tỏ lòng kính trọng và biết ơn sâu sắc đối với:

PGS. TS. Phùng Thị Hằng, cô giáo trực tiếp hướng dẫn, đã tận tình định hướng, chỉ dẫn, giúp đỡ và tạo điều kiện cho tác giả vượt qua những khó khăn trong suốt quá trình hoàn thành luận văn.

Tác giả xin chân thành cảm ơn lãnh đạo UBND huyện Điện Biên; lãnh đạo, cán bộ chuyên viên Phòng GD&ĐT huyện Điện Biên, tỉnh Điện Biên; Ban giám hiệu và giáo viên các trường trung học cơ sở huyện Điện Biên, tỉnh Điện Biên; các bạn đồng nghiệp cùng gia đình và bạn bè đã động viên, giúp đỡ, đóng góp ý kiến và tạo mọi điều kiện thuận lợi để tác giả hoàn thành luận văn này.

Mặc dù cố gắng rất nhiều trong việc nghiên cứu, song do thời gian và kinh nghiệm thực tiễn của bản thân còn hạn chế, đề tài không tránh khỏi những khiếm khuyết. Tác giả rất mong nhận được sự góp ý của các thầy (cô), các bạn đồng nghiệp và những người quan tâm đến đề tài này để luận văn của tôi được hoàn chỉnh hơn.

Xin trân trọng cảm ơn!

Điện Biên, ngày 18 tháng 3 năm 2019

Tác giả

Lê Thị Bích Hảo

MỤC LỤC

LỜI CAM ĐOAN	i
LỜI CẢM ƠN.....	ii
MỤC LỤC	iii
DANH MỤC CÁC TỪ VIẾT TẮT	iv
DANH MỤC CÁC BẢNG, BIỂU.....	v
MỞ ĐẦU	1
1. Lý do chọn đề tài	1
2. Mục đích nghiên cứu	2
3. Khách thể và đối tượng nghiên cứu.....	2
4. Giả thuyết khoa học	2
5. Nhiệm vụ nghiên cứu.....	2
6. Giới hạn phạm vi nghiên cứu của đề tài	3
7. Phương pháp nghiên cứu	3
8. Cấu trúc của luận văn.....	4
Chương 1: CƠ SỞ LÝ LUẬN VỀ QUẢN LÝ HOẠT ĐỘNG DẠY HỌC MÔN NGỮ VĂN THEO CHƯƠNG TRÌNH GIÁO DỤC PHỔ THÔNG MỚI Ở TRƯỜNG TRUNG HỌC CƠ SỞ	5
1.1. Tổng quan về lịch sử nghiên cứu vấn đề	5
1.1.1. Trên thế giới.....	5
1.1.2. Ở Việt Nam.....	7
1.2. Các khái niệm cơ bản.....	10
1.2.1. Quản lý, quản lý giáo dục	10
1.2.2. Hoạt động dạy học, quản lý hoạt động dạy học.....	12
1.2.3. Quản lý hoạt động dạy học theo chương trình giáo dục phổ thông mới	14
1.3. Một số vấn đề cơ bản về hoạt động dạy học môn Ngữ văn theo chương trình giáo dục phổ thông mới ở trường THCS	15
1.3.1. Vị trí, vai trò của môn Ngữ văn theo chương trình giáo dục phổ thông mới ở trường THCS	15
1.3.2. Mục tiêu của môn Ngữ văn trong chương trình giáo dục phổ thông mới	16
1.3.3. Hoạt động dạy học môn Ngữ văn theo chương trình giáo dục phổ thông mới ở trường THCS	17
1.4. Quản lý hoạt động dạy học môn Ngữ văn theo chương trình giáo dục phổ thông mới ở trường THCS	33

1.4.1. Vị trí, vai trò của Hiệu trưởng trong quản lý hoạt động dạy học môn Ngữ văn theo chương trình giáo dục phổ thông mới ở trường THCS.....	33
1.4.2. Mục tiêu quản lý hoạt động dạy học môn Ngữ văn theo chương trình giáo dục phổ thông mới	34
1.4.3. Nội dung quản lý của Hiệu trưởng trường THCS đối với hoạt động dạy học môn Ngữ văn theo chương trình giáo dục phổ thông mới	35
1.4.4. Những yếu tố ảnh hưởng đến việc quản lý hoạt động dạy học môn Ngữ văn theo chương trình giáo dục phổ thông mới ở trường THCS.....	40
Chương 2: THỰC TRẠNG QUẢN LÝ HOẠT ĐỘNG DẠY HỌC MÔN NGỮ VĂN THEO CHƯƠNG TRÌNH GIÁO DỤC PHỔ THÔNG MỚI Ở CÁC TRƯỜNG TRUNG HỌC CƠ SỞ HUYỆN ĐIỆN BIÊN, TỈNH ĐIỆN BIÊN	43
2.1. Khái quát về các trường THCS ở huyện Điện Biên, tỉnh Điện Biên.....	43
2.1.1. Vị trí địa lý, dân cư và tình hình kinh tế - xã hội của huyện Điện Biên, tỉnh Điện Biên.....	43
2.1.2. Khái quát về giáo dục THCS ở huyện Điện Biên, tỉnh Điện Biên	43
2.2. Mục đích, nội dung và phương pháp khảo sát.....	45
2.2.1. Mục đích khảo sát.....	45
2.2.2. Nội dung khảo sát.....	46
2.2.3. Đối tượng khảo sát.....	46
2.2.4. Phương pháp khảo sát và phương thức xử lý số liệu.....	46
2.3. Thực trạng về hoạt động dạy học môn Ngữ văn theo chương trình giáo dục phổ thông mới ở các trường THCS huyện Điện, tỉnh Điện Biên	47
2.3.1. Nhận thức của CBQL, GV, HS về hoạt động dạy học môn Ngữ văn theo chương trình giáo dục phổ thông mới ở trường THCS.....	47
2.3.2. Thực trạng hoạt động dạy học môn Ngữ văn theo chương trình giáo dục phổ thông mới ở trường THCS huyện Điện Biên, tỉnh Điện Biên	49
2.4. Thực trạng quản lý hoạt động dạy học môn Ngữ văn theo chương trình giáo dục phổ thông mới ở các trường THCS huyện Điện Biên, tỉnh Điện Biên.....	57
2.4.1. Thực trạng nội dung lập kế hoạch quản lý hoạt động dạy học môn Ngữ văn theo chương trình giáo dục phổ thông mới.....	57
2.4.2. Thực trạng quản lý việc đổi mới phương pháp, hình thức, phương tiện dạy học môn Ngữ văn theo chương trình giáo dục phổ thông mới	60
2.4.3. Thực trạng quản lý GV và hoạt động dạy học trên lớp của GV môn Ngữ văn	63
2.4.4. Thực trạng quản lý việc thực hiện các hình thức kiểm tra, đánh giá hoạt động dạy học môn Ngữ văn theo chương trình giáo dục phổ thông mới	66

2.4.5. Thực trạng quản lý việc kiểm tra, đánh giá hoạt động dạy học môn Ngữ văn theo chương trình giáo dục phổ thông mới.....	67
2.5. Thực trạng các yếu tố ảnh hưởng đến quản lý hoạt động dạy học môn Ngữ văn theo chương trình giáo dục phổ thông mới.....	69
2.6. Đánh giá chung về thực trạng quản lý hoạt động dạy học môn Ngữ văn theo chương trình giáo dục phổ thông mới ở các trường THCS huyện Điện, tỉnh Điện Biên	73
2.6.1. Mặt mạnh	74
2.6.2. Mặt tồn tại	74
Kết luận chương 2.....	75
Chương 3: CÁC BIỆN PHÁP QUẢN LÝ HOẠT ĐỘNG DẠY HỌC MÔN NGỮ VĂN THEO CHƯƠNG TRÌNH GIÁO DỤC PHỔ THÔNG MỚI Ở CÁC TRƯỜNG TRUNG HỌC CƠ SỞ HUYỆN ĐIỆN BIÊN, TỈNH ĐIỆN BIÊN	76
3.1. Nguyên tắc xây dựng các biện pháp quản lý hoạt động dạy học môn Ngữ văn theo chương trình giáo dục phổ thông mới ở các trường THCS huyện Điện Biên, tỉnh Điện Biên.....	76
3.1.1. Nguyên tắc đảm bảo tính mục đích	76
3.1.2. Nguyên tắc đảm bảo tính kế thừa	76
3.1.3. Nguyên tắc đảm bảo tính thực tiễn.....	76
3.1.4. Nguyên tắc đảm bảo tính hệ thống và toàn diện.....	77
3.1.5. Nguyên tắc đảm bảo tính hiệu quả	77
3.1.6. Nguyên tắc đảm bảo tính khả thi	77
3.1.7. Nguyên tắc đảm bảo phát huy tính tự giác, tích cực của giáo viên và học sinh....	77
3.2. Các biện pháp quản lý hoạt động dạy học môn Ngữ văn theo chương trình giáo dục phổ thông mới ở các trường THCS huyện Điện Biên, tỉnh Điện Biên	77
3.2.1. Tổ chức các hoạt động nhằm nâng cao nhận thức của CBQL, GV và HS về tầm quan trọng của dạy học môn Ngữ văn theo chương trình GD phổ thông mới	77
3.2.2. Xây dựng kế hoạch, nội dung chương trình dạy học môn Ngữ văn theo chương trình GD phổ thông mới phù hợp với tình hình thực tiễn.....	80
3.2.3. Tổ chức bồi dưỡng chuyên môn, nghiệp vụ cho GV Ngữ văn theo chương trình GD phổ thông mới.....	81
3.2.4. Chỉ đạo đổi mới phương pháp, hình thức tổ chức dạy học môn Ngữ văn theo chương trình GD phổ thông mới.....	84

3.2.5. Chỉ đạo đổi mới phương thức kiểm tra, đánh giá kết quả học tập môn Ngữ văn theo chương trình GD phổ thông mới.....	88
3.2.6. Tăng cường đầu tư cơ sở vật chất, trang thiết bị dạy học môn Ngữ văn đáp ứng yêu cầu của chương trình giáo dục phổ thông mới.....	89
3.3. Mối quan hệ giữa các biện pháp được đề xuất	91
3.4. Khảo nghiệm tính cần thiết và tính khả thi của các biện pháp đề xuất	92
3.4.1. Quy trình tiến hành khảo nghiệm	92
3.4.2. Kết quả khảo nghiệm	93
Kết luận chương 3.....	95
KẾT LUẬN CHUNG VÀ KHUYẾN NGHỊ.....	96
TÀI LIỆU THAM KHẢO.....	99
PHỤ LỤC.....

DANH MỤC CÁC TỪ VIẾT TẮT

Viết tắt	Nguyên nghĩa
CBQL	Cán bộ quản lí
CBQLGD	Cán bộ quản lí giáo dục
CTGDPT	Chương trình giáo dục phổ thông
DH	Dạy học
GD	Giáo dục
GD&ĐT	Giáo dục và đào tạo
GDPT	Giáo dục phổ thông
GV	Giáo viên
HD DH	Hoạt động dạy học
HS	Học sinh
HTTCDH	Hình thức tổ chức dạy học
PGS	Phó giáo sư
PPGD	Phương pháp giáo dục
PPPH	Phương pháp dạy học
QLGD	Quản lí giáo dục
QLHD DH	Quản lý hoạt động dạy học
THCS	Trung học cơ sở
TS	Tiến sĩ

DANH MỤC CÁC BẢNG, BIỂU

Bảng 2.1.	Kết quả xếp loại học lực của HS THCS huyện Điện Biên các năm	43
Bảng 2.2.	Kết quả xếp loại môn Ngữ Văn của HS THCS huyện Điện Biên các năm	44
Bảng 2.3.	Tổng hợp đội ngũ giáo viên dạy môn Ngữ văn ở các trường THCS huyện Điện Biên, tỉnh Điện Biên.....	44
Bảng 2.4.	Sự cần thiết của việc dạy học môn Ngữ văn theo chương trình giáo dục phổ thông mới.....	47
Bảng 2.5.	Nhận thức của CBQL, GV về vị trí, ý nghĩa của môn Ngữ văn theo chương trình giáo dục phổ thông mới.....	49
Bảng 2.6.	Thực trạng việc thực hiện nội dung dạy học môn Ngữ văn theo chương trình giáo dục phổ thông mới.....	50
Bảng 2.7.	Thực trạng việc sử dụng các phương pháp dạy học môn Ngữ văn theo chương trình giáo dục phổ thông mới ở các trường THCS huyện Điện Biên, tỉnh Điện Biên.....	52
Bảng 2.8.	Thực trạng việc sử dụng các hình thức tổ chức dạy học môn Ngữ văn theo chương trình giáo dục phổ thông mới ở các trường THCS huyện Điện Biên, tỉnh Điện Biên.....	54
Bảng 2.9.	Thực trạng mức độ thực hiện các hình thức kiểm tra, đánh giá kết quả học tập môn Ngữ văn theo chương trình giáo dục phổ thông mới ở các trường THCS huyện Điện Biên, tỉnh Điện Biên	55
Bảng 2.10.	Nội dung lập kế hoạch quản lý hoạt động dạy học môn Ngữ văn theo chương trình giáo dục phổ thông mới.....	57
Bảng 2.11.	Thực trạng về mức độ thực hiện quản lý đổi mới phương pháp, hình thức tổ chức dạy học bộ môn Ngữ văn theo chương trình giáo dục phổ thông mới	61
Bảng 2.12.	Thực trạng quản lý việc soạn bài, chuẩn bị lên lớp của GV Ngữ văn theo chương trình giáo dục phổ thông mới	64
Bảng 2.13.	Thực trạng quản lý việc kiểm tra, đánh giá hoạt động dạy học môn Ngữ văn theo chương trình giáo dục phổ thông mới.....	67
Bảng 2.14.	Các yếu tố ảnh hưởng đến quản lý hoạt động dạy học môn Ngữ văn theo chương trình giáo dục phổ thông mới	70
Bảng 3.1.	Kết quả khảo nghiệm tính cần thiết của các biện pháp được đề xuất.....	93
Bảng 3.2.	Kết quả khảo nghiệm tính khả thi của các biện pháp được đề xuất	94